

Sygn. akt III RC 193/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2021 r.

Sąd Rejonowy w Grudziądzu, Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodnicząca sędzia Justyna Szczepkowska

Protokolant st. sek. sąd. J. K.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 czerwca 2021 r. w G.

sprawy z powództwa małoletniego R. H. reprezentowanego przez matkę T. R.

przeciwko M. H.

o podwyższenie alimentów

I. podwyższa od pozwanego M. H. alimenty na rzecz małoletniego R. H. ustalone ugodą z dnia 10.01.2017 r. uznaną orzeczeniem w imieniu Ukrainy z dnia 11.01.2017 r. przez D. Sąd Rejonowy Obwodu Charkowskiego sygn. akt 618/748/16-c z **kwoty 2000 hrywien miesięcznie do kwoty po 600 zł / sześćset zł/** miesięcznie, poczynając od dnia 8.06.2020 r. płatne do dnia 15-go każdego miesiąca z góry do rąk matki małoletniego powoda T. R., z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. nie obciąża pozwanego kosztami sądowymi tytułem opłaty od pozwu, od uiszczenia której małoletni powód był zwolniony z mocy ustawy;

IV. zasądza od pozwanego na rzecz małoletniego powoda kwotę 1350 zł tytułem zwrotu kosztów procesu

V. nadaje wyrokowi w pkt. I rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 193/20

UZASADNIENIE

Małoletni powód R. H., działając przez przedstawiciela ustawowego – matkę T. R., wniósł w dniu 8 czerwca 2020 r. pozew o podwyższenie od pozwanego M. H. alimentów do kwoty 800 zł miesięcznie, płatnych do 10-tego dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia złożenia pozwu oraz o zabezpieczenie roszczenia alimentacyjnego od pozwanego w tej samej wysokości.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że z uwagi na zaniechanie przez pozwanego współuczestnictwa finansowego w utrzymaniu małoletniego powoda zasadnym jest udzielenie zabezpieczenia roszczenia płatności alimentów, które dostarczą małoletniemu środków do życia i pozwoli na ich realne egzekwowanie. Matka małoletniego nie korzysta z żadnych świadczeń dodatkowych, bowiem nie jest uprawniona do ich otrzymywania. Małoletni obecnie uczęszcza do VIII klasy szkoły podstawowej i ma zamiar kontynuować naukę na wyższym szczeblu edukacji.

M. H. w odpowiedzi na pozew z dnia 14 października 2020 r. wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu wskazał, że uczestniczy w finansowaniu potrzeb syna i nie zaniedbuje swego obowiązku w tym zakresie. Z uwagi na problemy finansowe zdarzały się miesiące kiedy płacił alimenty po terminie, ale zawsze regulował wszelkie zaległości wraz z odsetkami za opóźnienie. Matka małoletniego powoda nie wykazała w żadnej mierze, że zagrożony jest harmonijny rozwój dziecka.

Na rozprawie w dniu 18 czerwca 2021 r. pozwany uznał powództwo do kwoty po 500 zł miesięcznie, płatne do dnia 15. każdego miesiąca.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Małoletni R. H. ur. (...) (dalej: R. H.) jest dzieckiem pochodzącym z małżeństwa T. R. (dalej: T. R.) i M. H. (dalej: M. H.). Wszyscy są obywatelami Ukrainy. Małżeństwo rodziców małoletniego zostało rozwiązane w dniu 11 sierpnia 2009 r. w D. rejonowym Urzędzie Stanu Cywilnego Głównego terytorialnego zarządu sprawiedliwości w obwodzie charkowskim.

W dniu 10 stycznia 2017 r. w D. Sądzie Rejonowym Obwodu Charkowskiego rodzice małoletniego złożyli zawartą i podpisaną ugodę na mocy której M. H. został zobowiązany do płacenia na rzecz matki małoletniego – T. R. alimentów w wysokości 2000 hrywien miesięcznie, zaczynając od dnia 1 stycznia 2017 r. i do osiągnięcia przez dziecko pełnoletności, ale nie mniej niż 30% minimum socjalnego dla dziecka w odpowiednim wieku.

Orzeczeniem z dnia 11 stycznia 2017 r. D. Sąd Rejonowy Obwodu Charkowskiego zatwierdził przedłożoną ugodę.

Dowód: odpisy aktów stanu cywilnego – k. 8-10; odpis orzeczenia – k.111-113

W chwili zatwierdzenia ugody małoletni R. H. nie miał ukończonych 12 lat. Od 2018 r. mieszka w Polsce. Obecnie ukończył 15 lat, mieszka w G. wraz matką i ojczymem A. S., w wynajmowanym mieszkaniu - czynsz z wynosi 1000 zł miesięcznie. Uczęszcza do I klasy technikum (...) Sp. z o.o. o profilu technik fotografii i multimediiów. Jest to szkoła niepubliczna, miesięczne czesne wynosi 90 zł w okresie wrzesień-czerwiec oraz 45 zł w lipcu i sierpniu. Od października 2020 r. jest zawodnikiem sekcji bokserskiej (...) w G., opłata wynosi 50 zł miesięcznie. Małoletni interesuje się fotografiką i informatyką, chciałby wstąpić do drużyny pożarniczej, jeździć na obozy OSP. Nie choruje, jego koszty utrzymania wynoszą ok. 1300 zł miesięcznie. Matka małoletniego obecnie nie pracuje zarobkowo, jest na utrzymaniu męża, który pracuje w G.. Małoletni nie ma majątku. Co parę miesięcy odwiedza pozwanego i pozostaje u niego kilka dni.

Dowód: rachunki – k. 13-16; umowa najmu – k. 30-31; zaświadczenie (...) – k. 161; umowa o naukę w technikum – k. 162-163; zeznania świadka M. W. – k194-194v, przesłuchanie T. R. – k. 194v-195; przesłuchanie M. H. – k. 195-195v

M. H. mieszka w Z. k. W.. Od maja 2015 r. prowadzi w Z. działalność gospodarczą pod nazwą (...), zajmuje się remontami i wykończeniem wnętrz. Swoje usługi świadczy zarówno osobom prywatnym jak i podmiotom gospodarczym. Korzysta z formy opodatkowania - ryczałt od przychodów ewidencjonowanych. W tej formie opodatkowania nie może odliczać kosztów uzyskania przychodów. Z kwoty przychodu opłaca daniny publicznoprawne, narzędzia, odzież roboczą, paliwo. Do 2020 r. nie miał zadłużeń publicznoprawnych. W 2020 r. na skutek pandemii (...)19 powstały problemy związane z zachowaniem płynności finansowej – w okresie luty-czerwiec nie otrzymywał żadnych pieniędzy. Pojawiły się zadłużenia w opłatach ZUS i urzędzie skarbowym. W okresie 06.2020 r. – 05.2021 r. nie wpłacał do ZUS należnych składek na ubezpieczenie społeczne. W dniu 18.05.2021 r. wpłacił dwukrotnie 1400 zł. Na dzień 30.10.2020 r. pozwany miał zadłużenie w ZUS na kwotę 14 301,69 zł, które nie zostało jeszcze spłacone. W dniu 14 kwietnia 2021 r. ZUS wyraził zgodę na rozłożenia na raty należności z tytułu składek za okres luty-grudzień 2020 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w W. wystawił przeciwko pozwanemu tytuł wykonawczy na kwotę 2723 zł. Pozwany zaciągnął w dniu 06.03.2020 r. w G. (...) BANKU kredyt konsumpcyjny gotówkowy na kwotę 36 985,58 zł na okres 92 miesięcy, rata kredytu wynosi obecnie ok. 540 zł-580 zł miesięcznie. Następnie w dniu 03.04.2020 r. pożyczył do firmy (...) S.A w W. kwotę 21 681,65 zł na spłatę zadłużeń w ZUS i US, na okres 12 miesięcy, rata spłaty wynosi 1806,80 zł miesięcznie. W maju i czerwcu 2020 r. z tytułu pomocy publicznej pozwany

uzyskał łącznie 10 347,83 zł brutto, na które składały się m.in. umorzone opłaty przez Prezesa ZUS na podstawie art. 31 zo ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz pożyczka warunkowa udzielona przez Starostę (...) na podstawie art. 15zzd w/w ustawy (źródło: (...) Udostępniania Danych o Pomocy Publicznej - (...)uokik.gov.pl). Obecnie od dnia 1 marca 2021 r. zatrudnił pracownika.

W dniu 11 kwietnia 2019 r. zawarł w Ukrainie związek małżeński z S. H., obywatelką Ukrainy. Nie mają wspólnych dzieci. Jego żona ma małoletnie dziecko A. M. ur. (...) Żona nie pracuje, zajmuje się synem i prowadzeniem domu. Wynajmują mieszkanie w Z. – czynsz wynosi 800 zł plus VAT. Małoletni A. uczęszcza do przedszkola - koszt 500 zł miesięcznie. Miesięcznie koszty utrzymania wynoszą łącznie ok. 6000 zł. Pozwany płaci nieterminowo alimenty ustalone ugodą z dnia 10 stycznia 2017 r.

Dowód: odpisy aktów stanu cywilnego - k. 42-46 umowa kredytu konsumpcyjnego – k.11, 47-59; wyciąg z (...) k.17; przelewy alimentów – k.65-72; zestawienie do PIT 28 -k.139-140; umowa pożyczki – k. 141-147; pismo US i tytuł wykonawczy – k. 148-159; pisma ZUS – k. 154-155; 178 i 180; rachunki – k. 181-192; umowa o pracę – k. 179; przesłuchanie M. H. – k. 195-195v

Zgodnie z ustawą Ukrainy o Państwowym budżecie Ukrainy na 2021 rok, minimum egzystencji dla dzieci w wieku 6-18 lat wynosi: od 1 stycznia 2021r. – (...) hrywien, od 1 lipca 2020 r. - 2510 hrywien, od 1 grudnia 2020 r. – (...) hrywien.

W dniu 25.06.2021 r. średni kurs hrywny ukraińskiej do złotego wynosił 1:0,1379 zł (tabela nr (...)); kwota 2000 hrywien odpowiadała kwocie 275,80 zł.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o bezsporne twierdzenia stron, dokumenty przedłożone przez strony, zeznania świadka M. W. (2) oraz zeznania matki powoda i pozwanego. Wiarygodność dokumentów nie była kwestionowana, tak samo jak wiarygodność zeznań świadka.

Zgodnie z umową między Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych i karnych z dnia 24.05.1993 r. (Dz.U.1994 r. Nr 96, poz. 465, dalej: umowa), stosunki prawne między rodzicami i dziećmi, w tym roszczenia alimentacyjne na rzecz dzieci, podlegają prawu tej Umawiającej się strony, której obywatelem jest dziecko (art. 28 ust. 1 umowy).

Przepis art. 1 k.p.c. stanowi, że Kodeks postępowania cywilnego normuje postępowanie sądowe w sprawach ze stosunków m.in. z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.

Powyższe oznacza, że w przedmiotowej sprawie Sąd zobowiązany jest dokonać oceny zasadności powództwa według przepisów Kodeksu rodzinnego Ukrainy (dalej: KrU), natomiast w zakresie prowadzenia postępowania sądowego zobowiązany jest stosować przepisy polskiego Kodeksu postępowania cywilnego.

Rodzice obowiązani są do utrzymywania dziecka do osiągnięcia przez dziecko pełnoletności (art. 180 ust. 1 KrU). Zgodnie z art. 192 KrU wysokość alimentów, ustalona orzeczeniem sądu lub porozumieniem między rodzicami, może zostać z czasem zmniejszona lub zwiększona na mocy decyzji sądu na wniosek zobowiązanego lub uprawnionego do alimentacji w przypadku zmiany stanu majątkowego lub rodzinnego, pogorszenia lub polepszenia stanu zdrowia któregoś z nich i w innych przypadkach przewidzianych w niniejszym Kodeksie. Ustalając wysokość alimentów sąd bierze pod uwagę: stan zdrowia i sytuację materialną dziecka; stan zdrowia i sytuację materialną zobowiązanego do alimentacji; pozostawanie pod opieką zobowiązanego innych dzieci, niezdolnego do pracy małżonka, rodziców, córki, syna; posiadanie przez zobowiązanego m.in. ruchomości i nieruchomości, środków pieniężnych; inne okoliczności mające istotne znaczenie. Wysokość alimentów powinna być niezbędna i wystarczająca dla zabezpieczenia zrównoważonego rozwoju dziecka. Minimalna zapewniona wysokość alimentów na jedno dziecko nie może być mniejsza niż 50 procent minimum socjalnego dla dziecka stosownie do wieku (art. 182 ust. 1 i 2 KrU).

Zgodnie z art. 182 ust. 3 KrU Sąd nie ogranicza się wysokością wynagrodzenia (dochodów) zobowiązanego w przypadku ustalania ponoszonych przez niego kosztów, przekraczających jego wynagrodzenie (dochód) i wobec których ten zobowiązany do alimentacji nie dowiódł źródła pochodzenia środków na ich pokrycie.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie nastąpiła zmiana po stronie małoletniego powoda powodująca, że dotychczasowe alimenty nie zapewnią mu zrównoważonego rozwoju.

Obecnie małoletni powód wkroczył w wiek dojrzewania, a zatem pojawiły się większe niż ponad 3 lata potrzeby w zakresie żywienia, ubrań i obuwia. Wprawdzie rachunki przedłożone przez jego matkę za gaz i prąd dotyczą wcześniej wynajmowanej przez nich nieruchomości, jednakże biorąc pod uwagę, że liczba domowników nie uległa zmianie, Sąd uwzględnił te koszty przy ustalaniu ich wysokości w obecnym miejscu zamieszkania. Ponadto małoletni obecnie realizuje obowiązek nauki w szkole średniej. Z ustaleń Sądu wynika, że kierunek, który wybrał nie jest oferowany w G. przez szkoły publiczne i jest zgodny z jego zainteresowaniami. Dotychczasowe alimenty oscylujące w kwotach ok. 300 zł miesięcznie nie są alimentami, które zapewniają małoletniemu powodowi zrównoważony rozwój w Polsce. Koszty utrzymania w Polsce są bowiem wyższe niż w państwie ukraińskim. Pozwany natomiast z racji prowadzenia działalności na terenie Polski osiąga dochody w walucie odpowiadającej kosztom utrzymania w państwie polskim.

Pozwany argumentował, że jego obecna sytuacja majątkowa i zarobkowa nie pozwala na płacenie wyższych alimentów, albowiem z powodu pandemii (...) 19 ma problemy finansowe. W początkowym okresie pandemii nie osiągał dochodów przez co popadł w zadłużenia publicznoprawne- nie płacił składek na ubezpieczenie społeczne i podatku. Nadal jest zadłużony w ZUS. Ponadto jest opodatkowany ryczałtem i nie może odliczać kosztów uzyskania przychodu. Utrzymuje żonę i jej dziecko.

Odnosząc się do tych argumentów należy przede wszystkim zauważyć, że skutki pierwszego lockdownu w marcu - maju 2020 r. dotknęły wszystkie branże, w tym budowlaną. Jednakże właśnie ta branża jako jedna z pierwszych najszybciej zaczęła funkcjonować w dalszym etapie pandemii i nie zamknęły jej kolejne lockdowny. Ponadto z powszechnie dostępnych danych dotyczących udzielonej pomocy publicznej wynika, że pozwany uzyskał łącznie ponad 10 000 zł pomocy publicznej z tytułu tzw. tarcz anycovidowych. Zatem przynajmniej w pewnym stopniu negatywne skutki w prowadzeniu przez niego działalności gospodarczej zostały zredukowane. Należy również podnieść, że pozwany w kwietniu 2020 r. zaciągnął pożyczkę celową na spłatę zobowiązań publicznoprawnych. Kwota pożyczki pokrywa się z kwotą zadłużenia istniejącą w ZUS na koniec października 2020 r. Jak zatem wytłumaczyć, że pozwany który - jak twierdzi - we wcześniejszych latach nie miał zadłużeń publicznoprawnych, w kwietniu zaciąga pożyczkę na konkretny cel a po upływie 6 miesięcy ten dług istnieje nadal? W toku przesłuchania Sąd nie uzyskał od pozwanego logicznego wyjaśnienia tej kwestii. Pozwany nie potrafił również wyjaśnić na jaki cel przeznaczył pożyczkę w wysokości 5000 zł udzieloną mu przez Starostę (...). Nadmienić należy, że pozwany w ogóle nie wspomniał o udzielonej mu pomocy publicznej - tych ustaleń Sąd dokonał z urzędu w oparciu o art. 228 § 1 i 2 k.p.c. Pozwany prowadzi działalność w Polsce od ponad 5 lat, nie jest to zatem dla niego zupełnie nowa rzeczywistość. Niewątpliwie jest, że koszt zakupu narzędzi służących do wykonywania przez niego usług remontowo-budowlanych bezpośrednio obciąża jego. Jednakże pośrednio obciąża nabywcę jego usług, bowiem pozwany jako przedsiębiorca tak powinien kalkulować cennik, aby koszty przez niego ponoszone były chociażby częściowo amortyzowane przez kontrahenta. Z kolei koszty materiałów budowlanych, przynajmniej w przypadku wykonywania usług na rzecz konsumenta, obciążają usługobiorcę a nie pozwanego. Również wybór formy opodatkowania należy wyłącznie do pozwanego. Z materiału dowodowego wynika, że miesięczne koszty ponoszone przez pozwanego wynoszą ok. 6000 zł. Pozwany twierdzi, że jest jednym żywicielem rodziny. Istnieje zatem spora różnica pomiędzy wykazywanymi przez niego dochodami i wydatkami. Zauważyć należy, że osiągnięte dochody nie pozwalają mu wprawdzie na regularne płacenie alimentów na rzecz syna, ale pozwalają na regularne opłaty za przedszkole pasierba.

Według danych GUS zawartych w analizie statystycznej „Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju za I kwartał 2021 r.” (źródło: (...) dotyczących sytuacji na rynku budownictwa mieszkalnego, w I kwartale br. oddano do użytkowania więcej mieszkań niż w 2020 r. Znacznie wzrosła w skali roku liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia

lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto. W marcu br. przekazano do użytkowania wyraźnie więcej mieszkań niż w analogicznym miesiącu w latach poprzednich. Według wstępnych danych w okresie styczeń-marzec br. oddano do użytkowania 54,3 tys. mieszkań, tj. o 7,4% więcej niż w 2020 r. (notowano wówczas wzrost o 4,7%).

Odnosząc powyższe do sytuacji pozwanego ocenić należy, że biorąc pod uwagę intensywnie rozwijający się rynek nieruchomości w kraju oraz popyt na usługi remontowo-budowlane, sytuacja zarobkowa pozwanego powinna być lepsza niż w ubiegłym roku. O zasadności tego stwierdzenia świadczy również fakt, że obecnie pozwany zatrudnia pracownika, co wskazuje raczej na polepszenie sytuacji finansowej pozwanego.

Małoletni powód nie może ponosić konsekwencji błędnych lub chybionych decyzji pozwanego związanych z prowadzeniem przez niego działalności gospodarczej. Obowiązkiem pozwanego jest zapewnić małoletniemu środki do jego zrównoważonego rozwoju.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, że podwyższenie alimentów do kwoty 600 zł zabezpieczy w sposób niezbędny i wystarczający zrównoważony rozwój małoletniego powoda a z drugiej strony nie przekroczy możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego i na podstawie art. 192 ust. 1 w zw. z art. 182 ust. 1, 2 i 3 w zw.z art. 191 ust. 1 KrU orzekł jak w pkt. I wyroku i pkt. II wyroku (a contrario).

W niniejszej sprawie opłata od pozwu wyniosła 400 zł. W sprawach alimentacyjnych strona dochodząca świadczeń nie ma obowiązku uiszczania opłaty, którą tymczasowo ponosi Skarb Państwa. Biorąc jednak pod uwagę, że pozwany powinien przede wszystkim przeznaczyć pieniądze na zaspokojenie potrzeb małoletniego powoda, Sąd na podstawie art. 113 ust. 4 u.o.k.s. orzekł jak w pkt. III wyroku.

Zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty procesu, do których zalicza się wynagrodzenie adwokata. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800) wynagrodzenie pełnomocnika powódki w niniejszej sprawie od każdego żądania wynosi 1800 zł (§2 pkt 4). Pozwany przegrał sprawę w 75%. Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt. IV wyroku.

O rygorem natychmiastowej wykonalności orzeczono w pkt. V wyroku na podstawie art. 333 §1 pkt 1 k.p.c.